

UREDBA (EU) br. 1299/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 17. prosinca 2013.****o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja”**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 178.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Člankom 176. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se da je Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) namijenjen pomoći pri otklanjanju glavnih regionalnih neuravnoteženosti u Uniji. Na temelju tog članka te članka 174. drugog i trećeg d stavka UFEU-a, EFRR treba doprinosti smanjivanju razlika u stupnju razvijenosti različitih regija i smanjivanju zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju, pri čemu se posebna pozornost treba posvetiti ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, pogranične i planinske regije.

(2) Uredbom (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ utvrđene su zajedničke odredbe za EFRR, Europski socijalni fond (ESF), Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) te Europski

fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Uredbom (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđene su posebne odredbe povezane s vrstom aktivnosti koje mogu biti financirane EFRR-om i definirani su ciljevi za te aktivnosti. Te uredbe nisu u potpunosti prilagođene posebnim potrebama cilja „Europska teritorijalna suradnja” u slučajevima kada surađuju najmanje dvije države članice ili jedna država članica i jedna treća zemlja. Stoga je potrebno utvrditi posebne odredbe za cilj „Europska teritorijalna suradnja” koje se tiču područja primjene, geografskog opsega, financijskih sredstava, tematske koncentracije i prioriteta ulaganja, programiranja, praćenja i evaluacije, tehničke pomoći, prihvatljivosti, upravljanja, kontrole i imenovanja, sudjelovanja trećih zemalja te financijskog upravljanja.

(3) Kako bi se povećala dodana vrijednost kohezijske politike Unije, posebne odredbe trebale bi težiti postizanju značajnog pojednostavljenja za sve uključene: korisnike, tijela nadležna za programe, tijela u državama članicama sudionicama, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, prema potrebi, i treće zemlje te Komisiju.

(4) Kako bi se podupirao skladan razvoj teritorija Unije na različitim razinama, EFRR bi trebao podupirati prekograničnu, transnacionalnu i međuregionalnu suradnju u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

(5) Cilj prekogranične suradnje trebao bi biti rješavanje zajedničkih izazova koji su zajednički identificirani u pograničnim regijama, poput loše dostupnosti, posebno u odnosu na povezivost informacijskih i komunikacijskih tehnologija i prometnu infrastrukturu, lokalnih industrija u opadanju, neodgovarajućeg poslovnog okruženja, nedostatka umreženosti između lokalnih i regionalnih uprava, niskih razina istraživanja i inovacija te preuzimanja informacijskih i komunikacijskih tehnologija, onečišćenja okoliša, sprečavanja rizika, negativnih stavova prema građanima susjednih zemalja te bi cilj trebao biti iskorištavanje neiskorištenih potencijala rasta u pograničnom području (razvoj prekograničnih objekata i klastera za istraživanja i inovacije, integracija prekograničnog tržišta rada, suradnja između obrazovnih institucija, uključujući sveučilišta, ili između zdravstvenih ustanova), uz istovremeno jačanje suradnje u svrhu općeg usklađenog razvoja Unije.

⁽¹⁾ SL L 191, 29.6.2012., str. 49.

⁽²⁾ SL L 277, 13.9.2012., str. 96.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (Vidi stranicu 320 ovog Službenog lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (Vidi stranicu 289 ovog Službenog lista).

- (6) Transnacionalna suradnja trebala bi težiti jačanju suradnje putem djelovanja koja doprinose integriranom teritorijalnom razvoju povezanom s prioritetima kohezijske politike Unije te bi trebala obuhvaćati i morsku prekograničnu suradnju koja nije obuhvaćena programima prekogranične suradnje.
- (7) Međuregionalna suradnja trebala bi težiti jačanju učinkovitosti kohezijske politike poticanjem razmjene iskustava između regija o tematskim ciljevima i urbanom razvoju, uključujući urbano-ruralne veze, kako bi se poboljšala provedba programa i mjera teritorijalne suradnje, kao i promicanjem analize razvojnih trendova u području teritorijalne kohezije putem istraživanja, prikupljanja podataka i drugih mjera. Razmjenom iskustava o tematskim ciljevima trebalo bi se poboljšati osmišljavanje i provedba, prije svega operativnih programa u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, ali također, gdje je primjereno, programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, uključujući poticanje uzajamno korisne suradnje između inovativnih klastera koje karakterizira intenzivna istraživačka djelatnost te razmjenu između istraživača i istraživačkih institucija u razvijenim i manje razvijenim regijama, uzimajući u obzir iskustvo „Regija znanja” i „Istraživačkog potencijala u konvergenijskim i najudaljenijim regijama” u okviru Sedmog okvirnog programa za istraživanje.
- (8) Trebalo bi utvrditi objektivne kriterije za određivanje prihvatljivih regija i područja. U tu svrhu određivanje prihvatljivih regija i područja na razini Unije trebala bi se temeljiti na zajedničkom sustavu klasifikacije regija koji je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (9) Prekogranična suradnja trebala bi podupirati regije smještene na kopnenim ili morskim granicama. Na temelju iskustva iz prethodnih programskih razdoblja Komisija bi trebala utvrditi popis prekograničnih područja koja će primati potporu u okviru programâ prekogranične suradnje na jednostavniji način, po programu suradnje. Pri sastavljanju tog popisa Komisija bi trebala uzeti u obzir prilagodbe potrebne kako bi se osigurala dosljednost, posebno s obzirom na kopnene i morske granice, i kontinuitet programskih područja uspostavljenih za programsko razdoblje od 2007. do 2013. Takve prilagodbe mogle bi uključivati smanjenje ili povećanje postojećih programskih područja ili broja programa prekogranične suradnje, istodobno omogućujući geografsko preklapanje.
- (10) Komisija bi trebala utvrditi područja za transnacionalnu suradnju uzimajući u obzir djelovanja potrebna za promicanje integriranog teritorijalnog razvoja. Komisija bi pri utvrđivanju tih područja trebala uzeti u obzir iskustvo stečeno u prethodnim programima i, prema potrebi, makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena.
- (11) Kako bi se osiguralo da sve regije Unije mogu imati koristi od razmjene iskustva i dobre prakse, svi programi međuregionalne suradnje trebali bi obuhvaćati cijelu Uniju.
- (12) Potrebno je nastaviti podupirati ili, prema potrebi, uspostaviti prekograničnu, transnacionalnu i međuregionalnu suradnju s Uniji susjednim trećim zemljama, s obzirom na to da je takva suradnja važan alat regionalne razvojne politike i od nje bi trebale imati koristi regije država članica koje graniče s trećim zemljama. U tu bi svrhu EFRR trebao dati doprinos prekograničnim programima i programima morskih bazena uspostavljenim u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo (ENI) u skladu s budućim zakonodavnim aktom Unije o Europskom instrumentu za susjedstvo za razdoblje 2014. - 2020. („zakonodavni akt o ENI-u”) i Instrumentom pretpri- stupne pomoći (IPA II) u skladu s budućim zakonodavnim aktom Unije o Instrumentu pretpri- stupne pomoći za razdoblje 2014. - 2020. („zakonodavni akt o IPA-i II”).
- (13) Osim intervencija na vanjskim granicama s potporom instrumenata vanjske politike Unije kojima su obuhvaćene pogranične regije unutar i izvan Unije, trebalo bi biti moguće da programi suradnje koje podupire EFRR obuhvaćaju regije i unutar i, u određenim slučajevima, izvan Unije, kada regije izvan Unije nisu obuhvaćene instrumentima vanjske politike, bilo zato što one nisu utvrđene kao zemlje korisnice, bilo zato što takve programe vanjske suradnje nije moguće uspostaviti. Potrebno je, međutim, osigurati da potpora iz EFRR-a za operacije koje se provode na državnim područjima trećih zemalja ponajprije služi u korist regijama Unije. Pod tim bi ograničenjima Komisija trebala, prilikom sastavljanja popisa područja prekograničnih i transnacionalnih programa, obuhvatiti i regije u trećim zemljama.
- (14) Potrebno je odrediti sredstva koja se dodjeljuju za svaku različitu sastavnicu cilja „Europska teritorijalna suradnja” te istovremeno zadržati značajnu koncentraciju na prekograničnoj suradnji, uključujući udio svake države članice u ukupnim iznosima za prekograničnu i transnacionalnu suradnju, potencijal dostupan državama članicama u vezi s fleksibilnošću između tih sastavnica, i osigurati dovoljne razine sredstava za suradnju najudaljenijih regija.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

- (15) U korist regija Unije trebalo bi uspostaviti mehanizam za organizaciju potpore iz EFRR-a za instrumente vanjske politike kao što su ENI i IPA II, uključujući situacije kada programe vanjske suradnje nije moguće usvojiti ili ih treba obustaviti. Tim mehanizmom trebalo bi se nastojati postići optimalno funkcioniranje i maksimalno moguće usklađivanje tih instrumenata.
- (16) Najveći dio sredstava iz EFRR-a za programe prekogranične i transnacionalne suradnje trebao bi se koncentrirati na ograničen broj tematskih ciljeva kako bi se maksimalno uvećao učinak kohezijske politike diljem Unije. Međutim, koncentracija na tematske ciljeve u okviru programa međuregionalne suradnje trebala bi se odražavati u cilju svake operacije, a ne u ograničavanju broja tematskih ciljeva, kako bi međuregionalna suradnja što je više moguće doprinijela jačanju učinkovitosti kohezijske politike, posebno u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” i, gdje je to primjereno, cilja „Europska teritorijalna suradnja”. U slučaju drugih programa međuregionalne suradnje tematska koncentracija trebala bi proizlaziti iz njihovog specifičnog područja primjene.
- (17) Kako bi se ispunili ciljevi utvrđeni u strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, EFRR bi u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” trebao doprinijeti ostvarivanju tematskih ciljeva razvoja gospodarstva utemeljenog na znanju, istraživanju i inovacijama, uključujući poticanjem suradnje između poslovnih subjekata, posebno MSP-ova, i promicanjem osnivanja sustava prekogranične razmjene informacija u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija; promicanjem zelenijeg i konkurentnijeg gospodarstva koje učinkovitije iskorištava resurse, uključujući promicanjem održive prekogranične mobilnosti; poticanjem visoke stope zaposlenosti kojom se ostvaruje socijalna i teritorijalna kohezija, uključujući aktivnostima koje podupiru održivi turizam, kulturu i prirodnu baštinu kao dijelove teritorijalne strategije s ciljem ostvarivanja rasta pogodnog za zapošljavanje; i razvijanjem administrativnih kapaciteta. Međutim, popis prioriteta ulaganja u okviru različitih tematskih ciljeva trebalo bi prilagoditi posebnim potrebama cilja „Europska teritorijalna suradnja”, predviđanjem dodatnih prioriteta ulaganja čime bi se posebno omogućio nastavak pravne i administrativne suradnje, suradnje između građana i institucija te suradnje u područjima zapošljavanja, osposobljavanja, integracije zajednica i socijalne uključenosti iz prekogranične perspektive u okviru prekogranične suradnje, te razvojem i usklađivanjem makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena u okviru transnacionalne suradnje. Uz to, za određene programe međuregionalne suradnje trebalo bi utvrditi specifične ili dodatne prioritete ulaganja radi obuhvaćanja njihovih specifičnih aktivnosti.
- (18) U okviru tematskog cilja promicanja socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva te uzimajući u obzir njegovu praktičnu važnost, nužno je osigurati da bi u slučaju prekograničnog programa PEACE između Sjeverne Irske i pograničnih okruga Irske za podršku miru i pomirbi EFRR također trebao doprinijeti promicanju socijalne i gospodarske stabilnosti u dotičnim regijama, posebno putem djelovanja za promicanje kohezije između zajednica. S obzirom na specifičnosti navedenog prekograničnog programa, određena pravila o odabiru operacija iz ove Uredbe ne bi se smjela primjenjivati na taj prekogranični program.
- (19) Potrebno je prilagoditi zahtjeve povezane sa sadržajem programâ suradnje u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” njihovim posebnim potrebama. Ti bi zahtjevi stoga također trebali obuhvaćati aspekte potrebne za učinkovitu provedbu na državnom području država članica sudionica, kao što su tijela nadležna za reviziju i kontrolu, postupak za uspostavu zajedničkog tajništva i raspodjela obveza u slučaju financijskih korekcija. U slučajevima kada države članice i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena, dotičnim programima suradnje trebalo bi biti određeno kako intervencije mogu doprinijeti takvim strategijama. Osim toga, zbog horizontalnog karaktera programa međuregionalne suradnje, trebalo bi prilagoditi sadržaj takvih programa suradnje, posebno u vezi s određivanjem jednog ili više korisnika u okviru tekućih programa INTERACT i ESPON.
- (20) Kako bi se ojačala koordinacija potpore iz EFRR-a programima suradnje, usvojenima na temelju ove Uredbe, uključujući najudaljenije regije s mogućim dodatnim financiranjem iz Europskog fonda za razvoj (EFR), ENI-a, IPA-e II i Europske investicijske banke (EIB), države članice i treće zemlje ili prekomorske zemlje ili područja (potonji se dalje u tekstu nazivaju „područjima”) koji sudjeluju u takvim programima suradnje trebali bi odrediti pravila za mehanizme koordinacije u tim programima.
- (21) Prikladno je uključiti treće zemlje ili područja u postupak pripreme programa suradnje, kad su prihvatili poziv za sudjelovanje u takvim programima. Za takvo bi uključivanje u ovoj Uredbi trebalo uspostaviti posebne postupke. Odstupajući od standardnih postupaka, kada programi suradnje uključuju najudaljenije regije i treće zemlje ili područja, države članice sudionice trebale bi se posavjetovati s dotičnim trećim zemljama ili područjima prije podnošenja programa Komisiji. Kako bi uključenost trećih zemalja ili područja u programima suradnje bila učinkovitija i pragmatičnija, također bi trebalo omogućiti da pristanci na sadržaj programa suradnje i mogući doprinos trećih zemalja ili područja budu izraženi u formalno odobrenim zapisnicima sa savjetodavnih

sastanaka s tim trećim zemljama ili područjima, ili u formalno odobrenim zapisnicima sa savjetovanja organizacija regionalne suradnje. Uzimajući u obzir načela podijeljenog upravljanja i pojednostavljenja, postupak odobravanja programa suradnje trebao bi biti takav da Komisija odobrava samo temeljne elemente programa suradnje, dok bi druge elemente trebala odobriti država članica sudionica ili države članice sudionice. Radi pravne sigurnosti i transparentnosti potrebno je osigurati da, u slučajevima kada država članica sudionica ili države članice sudionice izmijene element programa suradnje koji ne podliježe odobrenju Komisije, upravljačko tijelo za taj program bi trebalo obavijestiti Komisiju o takvoj odluci o izmjeni unutar mjesec dana od dana te odluke o izmjeni.

- (22) U skladu sa strategijom Unije za pametan, održiv i uključiv rast, europski strukturni i investicijski fondovi trebali bi omogućiti integriraniji i uključiviji pristup rješavanju lokalnih problema. Kako bi se ojačao takav pristup, potpora iz EFRR-a u graničnim regijama trebala bi biti koordinirana s potporom iz EPFRR-a i EFPR-a te bi prema potrebi trebala uključivati Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS-ovi), osnovane na temelju Uredbe (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ kada je jedan od njihovih ciljeva lokalni razvoj.
- (23) Na temelju iskustva iz programskog razdoblja od 2007. do 2013., uvjete za odabir operacija trebalo bi razjasniti i ojačati kako bi se osigurao odabir samo istinski zajedničkih operacija. Zbog tog posebnog konteksta i specifičnosti programa suradnje između najudaljenijih regija i trećih zemalja ili područja, trebalo bi uspostaviti i prilagoditi olakšane uvjete suradnje u smislu obrade operacija unutar tih programa. Trebalo bi definirati koncept jedinih korisnika te bi takvim korisnicima trebalo biti dopušteno da sami izvršavaju operacije suradnje.
- (24) Trebalo bi odrediti i odgovornosti vodećeg korisnika koji zadržava ukupnu odgovornost za provedbu operacije.
- (25) Zahtjeve za izvješća o provedbi trebalo bi prilagoditi kontekstu suradnje te bi oni trebali odražavati ciklus provedbe programa. U interesu dobrog upravljanja, trebalo bi omogućiti da se godišnji pregledni sastanci obavljaju pisanim putem.
- (26) U skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013 upravljačko tijelo trebalo bi osigurati da se evaluacije programa suradnje provode na temelju evaluacijskog plana i uključuju evaluacije za procjenu djelotvornosti, učinkovitosti i utjecaja tih programa. Najmanje jednom tijekom programskog razdoblja, evaluacijom bi se trebalo procijeniti na koji je način pružena podrška doprinijela ostvarivanju ciljeva programa. Takve evaluacije trebale bi uključivati informacije o bilo kojim predloženim prilagodbama tijekom programskog razdoblja.
- (27) U Prilogu ovoj Uredbi trebalo bi odrediti zajednički skup pokazatelja ostvarenja radi olakšavanja ocjenjivanja napretka provedbe programa, prilagođen posebnom karakteru programa suradnje. Te pokazatelje trebali bi nadopuniti pokazatelji rezultata specifični za određeni program i, gdje je to potrebno, pokazatelji ostvarenja specifični za određeni program.
- (28) Zbog uključenosti više od jedne države članice i viših administrativnih troškova koji iz toga proizlaze, posebno u vezi s kontrolom i prevodenjem, gornja granica za izdatke za tehničku pomoć trebala bi biti viša nego u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”. U svrhu neutraliziranja viših administrativnih troškova trebalo bi poticati države članice da gdje je god to moguće smanje administrativno opterećenje povezano s provedbom zajedničkih projekata. Osim toga, programi suradnje s ograničenom potporom iz EFRR-a trebali bi primiti određeni minimalni iznos za tehničku pomoć koji bi mogao biti veći od 6 %, kako bi se osigurala dovoljna sredstva za učinkovito obavljanje aktivnosti tehničke pomoći.
- (29) Zbog uključenosti više od jedne države članice, opće pravilo utvrđeno u Uredbi (EU) br. 1303/2013 prema kojem svaka država članica donosi nacionalna pravila o prihvatljivosti izdataka nije primjereno za cilj „Europska teritorijalna suradnja”. Na temelju iskustva iz programskog razdoblja od 2007. do 2013. trebalo bi uspostaviti jasnu hijerarhiju pravila o prihvatljivosti izdataka sa snažnim pomakom u smjeru pravila o prihvatljivosti izdataka utvrđenih na razini Unije ili za program suradnje kao cjelinu, kako bi se izbjegle moguće proturječnosti ili nedosljednosti između različitih uredbi te između uredbi i nacionalnih pravila. Komisija bi posebno trebala, na temelju iskustva iz programskog razdoblja od 2007. do 2013., usvojiti pravila o prihvatljivosti izdataka za kategorije troškova utvrđene u ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija (Vidi stranicu 303 ovog Službenog lista).

- (30) Zbog česte uključenosti osoblja iz više država članica u provedbi operacija i imajući u vidu broj operacija u kojima trošak osoblja predstavlja značajni element, trebalo bi primijeniti fiksnu stopu za troškove osoblja utemeljenu na drugim izravnim troškovima operacija suradnje i na taj način izbjeći individualnu odgovornost za upravljanje takvim operacijama.
- (31) Trebalo bi pojednostaviti pravila o fleksibilnosti u vezi s lokacijom operacija izvan programskog područja. Osim toga, potrebno je podupirati i olakšati, posebnim modalitetima, učinkovitu prekograničnu, transnacionalnu i međuregionalnu suradnju s trećim zemljama ili područjima u susjedstvu Unije ako je to potrebno radi osiguravanja djelotvorne pomoći razvoju regija država članica. U skladu s tim primjereno je u iznimnim situacijama i pod određenim uvjetima odobriti potporu iz EFRR-a za operacije smještene izvan Unijinog dijela programskog područja te na državnom području susjednih trećih zemalja ako te operacije donose korist regijama Unije.
- (32) Trebalo bi potaknuti države članice da dužnosti upravljačkog tijela dodijele EGTS-u ili da takvoj grupaciji daju odgovornost da upravlja dijelom programa suradnje koji se odnosi na područje obuhvaćeno tim EGTS-om.
- (33) Upravljačko tijelo trebalo bi osnovati zajedničko tajništvo koje bi trebalo, između ostalog, davati informacije podnositeljima zahtjeva za potporu, razmatrati prijavljene projekte i pomagati korisnicima u provedbi njihovih operacija.
- (34) Upravljačka tijela trebala bi biti nadležna za dužnosti utvrđene u Uredbi (EU) br. 1303/2013, uključujući za provjere upravljanja kako bi se osigurali jedinstveni standardi na cijelom programskom području. Međutim, u slučajevima kada je EGTS imenovan kao upravljačko tijelo, takve provjere trebalo bi provoditi samo upravljačko tijelo ili bi se trebale provoditi pod njegovom odgovornošću, barem za one države članice i treće zemlje ili područja iz kojih dolaze članovi koji sudjeluju u EGTS-u, dok bi kontrolore trebalo upotrebljavati jedino u preostalim državama članicama i trećim zemljama ili područjima. Čak i ako EGTS nije imenovan, države članice sudionice trebale bi ovlastiti upravljačko tijelo da izvršava provjere na cijelom programskom području.
- (35) Tijela za ovjeravanje trebala bi biti odgovorna za dužnosti tijela za ovjeravanje utvrđene u Uredbi (EU) br. 1303/2013. Države članice trebale bi moći imenovati upravljačko tijelo da također izvršava dužnosti tijela za ovjeravanje.
- (36) Jedinstveno tijelo za reviziju trebalo bi biti odgovorno za izvršavanje dužnosti tijela za reviziju utvrđenih u Uredbi (EU) br. 1303/2013, kako bi se osigurali jedinstveni standardi na cijelom programskom području. Ako to nije moguće, grupa revizora trebala bi pomagati tijelu za reviziju za određeni program.
- (37) Radi osnaživanja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije i radi veće djelotvornosti njezine kohezijske politike, trećim bi zemljama trebalo biti dopušteno sudjelovati u transnacionalnim i međuregionalnim programima suradnje putem doprinosa iz sredstava IPA-e II i ENI-a. Međutim, operacije sufinancirane u okviru takvih programa trebale bi nastaviti ostvarivati ciljeve kohezijske politike, čak i ako su djelomično ili u potpunosti provedene izvan teritorija Unije. U tom kontekstu, doprinos ciljevima vanjskog djelovanja Unije ostaje tek sporedan jer bi središte težišta programa suradnje trebalo biti određeno tematskim ciljevima i prioritetima ulaganja kohezijske politike. Radi osiguravanja učinkovitog sudjelovanja trećih zemalja u programima suradnje kojima se upravlja u skladu s načelom podijeljenog upravljanja, uvjete provedbe programa trebalo bi navesti u samim programima suradnje te također, gdje je potrebno, u sporazumima o financiranju sklopljenima između Komisije, vlada svake od trećih zemalja i država članica u kojima je smješteno upravljačko tijelo relevantnog programa suradnje. Uvjeti provedbe programa trebali bi biti usklađeni s primjenjivim pravom Unije i, prema potrebi, s odredbama nacionalnog prava država članica sudionica povezanog s njegovom primjenom.
- (38) Trebalo bi uspostaviti jasan lanac financijske odgovornosti u vezi s povratom za nepravilnosti, koji vodi od korisnika do vodećeg korisnika, pa do upravljačkog tijela i do Komisije. Trebalo bi predvidjeti odgovornost država članica za slučajeve kada nije moguće ostvariti povrat.
- (39) Na temelju iskustva iz programskog razdoblja od 2007. do 2013., trebalo bi uspostaviti izričito odstupanje za preračunavanje izdataka nastalih u drugoj valuti osim eura primjenom mjesečnog obračunskog tečaja na datum koji je najbliži mogućem vremenu kad je izdatak nastao ili u mjesecu u kojem je izdatak podnesen na provjeru ili u mjesecu tijekom kojeg je izdatak prijavljen vodećem korisniku. Planove financiranja, izvješća i financijske izvještaje za operacije zajedničke suradnje trebalo bi podnositi samo s iznosima u eurima zajedničkom tajništvu, tijelima nadležnima za programe i odboru za praćenje. Trebalo bi provjeriti točnost preračunavanja.

- (40) Kako bi se utvrdila posebna pravila o izmjeni zajedničkih pokazatelja ostvarenja i o prihvatljivosti izdataka, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom popisa zajedničkih pokazatelja ostvarenja navedenog u Prilogu ovoj Uredbi te u vezi s posebnim pravilima o prihvatljivosti izdataka za programe suradnje. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (41) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u vezi s popisima prekograničnih područja i transnacionalnih područja, popisom svih programa suradnje i ukupnim iznosom potpore iz EFRR-a za svaki program suradnje, nomenklaturom za kategorije intervencije te modelima za programe suradnje i izvješća o provedbi. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (42) Provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji za donošenje odluka o odobravanju određenih elemenata programa suradnje te svih naknadnih izmjena tih elemenata.
- (43) Ova Uredba ne bi smjela utjecati ni na nastavak ni na izmjenu pomoći koju je Komisija odobrila na temelju Uredbe (EZ) br. 1080/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili bilo kojeg drugog propisa koji se primjenjuje na tu pomoć 31. prosinca 2013. Ta uredba odnosno takav drugi primjenjivi propis trebao bi se dosljedno tome nastaviti primjenjivati nakon 31. prosinca 2013. na tu pomoć ili dotične operacije do njihova zatvaranja. Zahtjevi za pomoć podneseni ili odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1080/2006 trebali bi ostati važeći.
- (44) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije otklanjanjem glavnih regionalnih neuravnoteženosti u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega

razlika između razina razvijenosti različitih regija i zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju te ograničenosti financijskih sredstava država članica i regija oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, o va Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

- (45) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih u ovoj Uredbi, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja područje primjene EFRR-a u pogledu cilja „Europska teritorijalna suradnja” te se utvrđuju posebne odredbe u vezi s tim ciljem.

2. Ovom se Uredbom za cilj „Europska teritorijalna suradnja” utvrđuju prioritetni ciljevi i organizacija EFRR-a, kriteriji za države članice i regije koje će biti prihvatljive za potporu iz EFRR-a, financijska sredstva raspoloživa za potporu iz EFRR-a te kriteriji njihove raspodjele.

Njome se također utvrđuju odredbe potrebne za osiguravanje učinkovite provedbe, praćenja, financijskog upravljanja i kontrole operativnih programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” („programi suradnje”), uključujući slučajeve kada u takvim programima suradnje sudjeluju treće zemlje.

3. Uredba (EU) br. 1303/2013 i poglavlje I. Uredbe (EU) br. 1301/2013 primjenjuju se na cilj „Europska teritorijalna suradnja” i na programe suradnje u okviru njega, osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom ili ako se te odredbe mogu primijeniti samo na cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1080/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskom fondu za regionalni razvoj i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1783/1999 (SL L 210, 31.7.2006., str 1.).

Članak 2.

Sastavnice cilja „Europska teritorijalna suradnja”

U okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, EFRR podržava sljedeće sastavnice:

- (1) prekograničnu suradnju između susjednih regija s ciljem promicanja integriranog regionalnog razvoja između susjednih regija na kopnenim i morskim granicama u dvjema državama članicama ili više njih ili između susjednih graničnih regija u najmanje jednoj državi članici i jednoj trećoj zemlji na vanjskim granicama Unije, osim onih koje su obuhvaćene programima u okviru vanjskih financijskih instrumenata Unije;
- (2) transnacionalnu suradnju na većem transnacionalnom području uz uključivanje nacionalnih, regionalnih i lokalnih partnera te obuhvaćanje morske prekogranične suradnje u slučajevima koji nisu obuhvaćeni prekograničnom suradnjom, s ciljem postizanja višeg stupnja teritorijalne integracije tih područja;
- (3) međuregionalnu suradnju s ciljem veće učinkovitosti kohezijske politike promicanjem:
 - (a) razmjene iskustava usredotočene na tematske ciljeve između partnera u cijeloj Uniji, uključujući u odnosu na razvoj regija navedenih u članku 174. UFEU-a u vezi s prepoznavanjem i širenjem dobre prakse s ciljem njihova prenošenja ponajprije na operativne programe u okviru cilja „Ulaganje za razvoj i radna mjesta”, ali također, gdje je to relevantno, na programe suradnje;
 - (b) razmjene iskustava o prepoznavanju, prenošenju i širenju dobre prakse povezane s održivim urbanim razvojem, uključujući urbano-ruralne veze;
 - (c) razmjene iskustava o prepoznavanju, prenošenju i širenju dobre prakse i inovativnih pristupa povezanih s provedbom programa i mjera suradnje, kao i s upotrebom EGTS-ova;
 - (d) analize razvojnih trendova u vezi s ciljevima teritorijalne kohezije, uključujući teritorijalne aspekte ekonomske i socijalne kohezije, i s usklađenim razvojem teritorija Unije uz pomoć istraživanja, prikupljanja podataka i drugih mjera.

Članak 3.

Geografski opseg

1. Regije koje dobivaju potporu za prekograničnu suradnju jesu regije Unije razine NUTS 3 koje se nalaze uz sve unutarnje i vanjske kopnene granice, osim onih koje su obuhvaćene

programima u okviru vanjskih financijskih instrumenata Unije, te sve regije Unije razine NUTS 3 duž morskih granica odvojene maksimalnom udaljenošću od 150 km, ne dovodeći u pitanje potencijalne prilagodbe potrebne kako bi se osigurala usklađenost i kontinuitet područja obuhvaćenih programom suradnje uspostavljenih za programsko razdoblje od 2007. do 2013.

Komisija provedbenim aktima donosi odluku kojom utvrđuje popis pograničnih područja koja će primiti potporu, raščlanjenih prema programima suradnje. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Na tom popisu navode se i one regije Unije razine NUTS 3 koje se uzimaju u obzir za dodjelu sredstava iz EFRR-a za prekograničnu suradnju na svim unutarnjim granicama i onim vanjskim granicama koje su obuhvaćene vanjskim financijskim instrumentima Unije, kao što je ENI u skladu sa zakonodavnim aktom o ENI-u i IPA II u skladu sa zakonodavnim aktom o IPA-i II.

Prilikom podnošenja nacrta programa prekogranične suradnje države članice, u opravdanim slučajevima i u svrhu osiguravanja koherentnosti prekograničnih područja, mogu zatražiti da se regije razine NUTS 3 osim onih navedenih u odluci iz drugog podstavka dodaju u dotično područje prekogranične suradnje.

U svrhu olakšavanja prekogranične suradnje na pomorskim granicama najudaljenijih regija i ne dovodeći u pitanje odredbe prvog podstavka, Komisija na zahtjev dotične države članice ili dotičnih država članica može u odluku iz drugog podstavka uključiti regije razine NUTS 3 u najudaljenijim regijama uzduž morskih granica odvojenih za više od 150 km kao prekogranična područja koja mogu primiti potporu iz odgovarajuće raspodjele tih država članica.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavke 2. i 3., programima prekogranične suradnje mogu biti obuhvaćene regije u Norveškoj i Švicarskoj te također mogu obuhvatiti Lihtenštajn, Andoru, Monako i San Marino te treće zemlje i područja u susjedstvu najudaljenijih regija, pri čemu su svi istovjetni regijama razine NUTS 3.

3. Komisija provedbenim aktima donosi odluku kojom se utvrđuje popis transnacionalnih područja koja će primiti potporu za transnacionalnu suradnju, koji je raščlanjen prema programima suradnje i obuhvaća regije razine NUTS 2, istovremeno osiguravajući kontinuitet takve suradnje u većim koherentnim područjima na temelju prethodnih programa, prema potrebi vodeći računa o makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Prilikom podnošenja nacrtu programa transnacionalne suradnje države članice mogu zatražiti da se određenom području transnacionalne suradnje dodaju dodatne regije razine NUTS 2 koje su smještene u susjedstvu regija navedenih u odluci iz prvog podstavka. Države članice obrazlažu taj zahtjev.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavke 2. i 3., programima transnacionalne suradnje mogu biti obuhvaćene regije u objema sljedećim trećih zemljama ili područjima:

(a) treće zemlje ili područja navedeni u stavku 2. ovog članka;

(b) Farski otoci i Grenland.

Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavke 2. i 3., programima transnacionalne suradnje mogu također biti obuhvaćene regije u trećim zemljama koje su obuhvaćene vanjskim financijskim instrumentima Unije, kao što je ENI, u skladu sa zakonodavnim aktom o ENI-u, uključujući i relevantne regije Ruske Federacije, i IPA II, u skladu sa zakonodavnim aktom o IPA-i II. Godišnja odobrena sredstva koja odgovaraju potpori ENI-a i IPA-e II tim programima daju se na raspolaganje, pod uvjetom da se programi na prikladan način bave relevantnim ciljevima vanjske suradnje.

Takve regije istovjetne su regijama razine NUTS 2.

5. U slučaju međuregionalne suradnje potpora iz EFRR-a obuhvaća cjelokupno područje Unije.

Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavke 2. i 3., programima međuregionalne suradnje mogu biti obuhvaćene cijele treće zemlje ili područja iz stavka 4. prvog podstavka točaka (a) i (b) ovog članka, ili njihov dio.

6. Za informativne potrebe, regije trećih zemalja ili područja iz stavaka 2. i 4. navode se u popisima iz stavaka 1. i 3.

7. U valjano opravdanim slučajevima, kako bi se povećala učinkovitost provedbe programa, najudaljenije regije mogu, u jedinstvenom programu za teritorijalnu suradnju, udružiti sredstva iz EFRR-a dodijeljena za prekograničnu i transnacionalnu suradnju, uključujući dodatna dodijeljena sredstva predviđena na temelju članka 4. stavka 2., uz pridržavanje primjenjivih pravila za svako od tih dodijeljenih sredstava.

Članak 4

Izvori za cilj „Europska teritorijalna suradnja”

1. Sredstva za cilj „Europska teritorijalna suradnja” iznose [2,75 %] ukupnih sredstava raspoloživih za proračunske obveze iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda za programsko razdoblje od 2014. do 2020. koja su određena u članku 91. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 (tj. ukupno 8 948 259 330 EUR) te se raspodjeljuju na sljedeći način:

(a) 74,05 % (tj. ukupno 6 626 631 760 EUR) za prekograničnu suradnju;

(b) 20,36 % (tj. ukupno 1 821 627 570 EUR) za transnacionalnu suradnju;

(c) 5,59 % (tj. ukupno 500 000 000 EUR) za međuregionalnu suradnju.

2. Za programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, najudaljenijim regijama dodjeljuju se sredstva u iznosu ne manjem od 150 % iznosa potpore iz EFRR-a primljene za programe suradnje u programskom razdoblju od 2007. do 2013. Uz to, iz dodijeljenih sredstava za međuregionalnu suradnju za suradnju najudaljenijih regija predviđen je iznos od 50 000 000 EUR. Što se tiče tematske koncentracije, članak 6. stavak 1. primjenjuje se na ta dodatna dodijeljena sredstva.

3. Komisija svaku državu članicu obavješćuje o njezinom udjelu u ukupnom iznosu sredstava za prekograničnu i transnacionalnu suradnju kako je navedeno u stavku 1. točkama (a) i (b), raščlanjeno po godinama. Kao kriterij za raščlambu po državi članici koristi se broj stanovnika u područjima iz članka 3. stavka 1. drugog podstavka i članka 3. stavka 3. prvog podstavka.

Na osnovi iznosa sredstava o kojima su obavještene sukladno prvom podstavku, svaka država članica obavješćuje Komisiju o tome je li i na koji je način iskoristila mogućnost prijenosa predviđenu u članku 5. i kako je raspodijelila sredstva među prekograničnim i transnacionalnim programima u kojima država članica sudjeluje. Komisija na temelju informacija primljenih od država članica provedbenim aktima donosi odluku kojom utvrđuje popis svih programa suradnje i naznačuje ukupan iznos potpore iz EFRR-a za svaki program. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303 /2013.

4. Doprinos iz EFRR-a prekograničnim programima i programima morskih bazena u okviru ENI-a te prekograničnim programima u okviru IPA-e II utvrđuju Komisija i dotične države članice. Doprinos iz EFRR-a utvrđen za svaku državu članicu kasnije se ne preraspodjeljuje među dotičnim državama članicama.

5. Potpora iz EFRR-a pojedinačnim prekograničnim programima i programima morskih bazena u okviru ENI-a te prekograničnim programima u okviru IPA-e II dodjeljuje se pod uvjetom da ENI i IPA dodjeljuju barem istovjetne iznose. Taj je istovjetni iznos ograničen najvećim iznosom određenim u zakonodavnom aktu o ENI-u ili zakonodavnom aktu o IPA-i II.

6. Godišnja odobrena sredstva koja odgovaraju potpori iz EFRR-a prekograničnim programima i programima morskih bazena u okviru ENI-a te prekograničnim programima u okviru IPA-e II unose se u odgovarajuće proračunske linije tih instrumenata za proračunske aktivnosti u 2014.

7. Godišnji doprinos iz EFRR-a u 2015. i 2016. programima u okviru ENI-a i IPA-e II za koje do 30. lipnja Komisiji nisu podneseni programi u okviru prekograničnih programa i programa morskih bazena u okviru ENI-a te prekograničnih programa IPA-e II, a koji nije preraspodijeljen drugim programima podnesenima unutar iste kategorije programa vanjske suradnje, dodjeljuje se programima unutarnje prekogranične suradnje na temelju stavka 1. točke (a) u kojima sudjeluje dotična država članica odnosno sudjeluju dotične države članice.

Ako do 30. lipnja 2017. još postoje prekogranični programi i programi morskih bazena u okviru ENI-a te programi prekogranične suradnje u okviru IPA-e II koji nisu podneseni Komisiji, cjelokupan doprinos iz EFRR-a naveden u stavku 4. za te progreme za preostale godine do 2020., koji nije preraspodijeljen drugim programima usvojenima unutar iste kategorije programa vanjske suradnje, dodjeljuje se programima unutarnje prekogranične suradnje u skladu sa stavkom 1. točkom (a) u kojima sudjeluje dotična država članica odnosno sudjeluju dotične države članice.

8. Svi prekogranični programi i programi morskih bazena navedeni u stavku 4. koje je usvojila Komisija obustavljaju se ili se sredstva dodijeljena programu, u skladu s primjenjivim pravilima i postupcima, umanjuju, posebno ako:

- (a) nijedna od partnerskih zemalja obuhvaćena programom nije potpisala odgovarajući sporazum o financiranju do roka utvrđenog u skladu sa zakonodavnim aktom o ENI-u ili zakonodavnim aktom o IPA-i II; ili
- (b) se program ne može provesti sukladno planu zbog problema u odnosima zemalja sudionica.

U takvim slučajevima doprinos iz EFRR-a naveden u stavku 4. koji odgovara godišnjim obrocima koji još nisu izdvojeni ili godišnjim obrocima koji su izdvojeni i ukupno ili djelomično tijekom iste proračunske godine opozvani, a koji nisu preraspodijeljeni drugom programu unutar iste kategorije programa vanjske suradnje, dodjeljuje se programima unutarnje prekogranične suradnje u skladu sa stavkom 1. točkom (a) u kojima sudjeluje dotična država članica odnosno sudjeluju dotične države članice, na njezin odnosno njihov zahtjev.

9. Odboru osnovanom na temelju članka 150. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Komisija osigurava godišnji pregled financijske provedbe prekograničnih programa i programa morskih bazena u okviru ENI-a te prekograničnih programa u okviru IPA-e II kojima EFRR doprinosi u skladu s ovim člankom.

Članak 5.

Mogućnost prijenosa

Svaka država članica može prenijeti do 15 % svojih dodijeljenih financijskih sredstava za svaku od sastavnica iz članka 4. stavka 1. točaka (a) i (b) s jedne od tih sastavnica na drugu.

POGLAVLJE II.

TEMATSKA KONCENTRACIJA I PRIORITETI ULAGANJA

Članak 6.

Tematska koncentracija

1. Najmanje 80 % sredstava EFRR-a dodijeljenih za svaki program prekogranične transnacionalne suradnje koncentrirano se na najviše četiri tematska cilja navedena u članku 9. prvom stavku Uredbe (EU) br. 1303/2013.

2. Svi tematski ciljevi navedeni u članku 9. prvom stavku Uredbe (EU) br. 1303/2013 mogu se odabrati za međuregionalnu suradnju iz članka 2. točke 3. podtočke (a) ove Uredbe.

Članak 7.

Prioriteti ulaganja

1. EFRR, u okviru svojeg područja primjene određenog u članku 3. Uredbe (EU) br. 1301/2013, zajedničkim akcijama unutar programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje doprinosi tematskim ciljevima navedenima u članku 9. prvom stavku Uredbe (EU) br. 1303/2013. Uz prioritete ulaganja iz članka 5. Uredbe (EU) br. 1301/2013, EFRR također može podupirati sljedeće prioritete ulaganja u okviru tematskih ciljeva naznačenih za svaku sastavnicu cilja „Europska teritorijalna suradnja“:

(a) u okviru prekogranične suradnje:

- i. promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage integriranjem prekograničnih tržišta rada, uključujući prekograničnu mobilnost, zajedničke lokalne inicijative zapošljavanja, informacijske i savjetodavne usluge i zajedničko usavršavanje;
- ii. promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svake diskriminacije promicanjem ravnopravnosti spolova, jednakih mogućnosti i integracije zajednica preko granica;
- iii. ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem i provedbom zajedničkih programa obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i osposobljavanja;

- iv. jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave promicanjem pravne i administrativne suradnje i suradnje između građana i institucija;
- (b) u okviru transnacionalne suradnje: jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave razvojem i koordinacijom makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena;
- (c) u okviru međuregionalne suradnje: jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave:
- širenjem dobre prakse i stručnih znanja te kapitaliziranjem rezultata razmjene iskustava u vezi s održivim urbanim razvojem, uključujući urbano-ruralne veze na temelju članka 2. točke 3. podtočke (b).
 - promicanjem razmjene iskustava radi poboljšanja učinkovitosti programa i mjera teritorijalne suradnje kao i korištenja EGTS-ova na temelju članka 2. točke 3. podtočke (c);
 - osnaživanjem baze dokaza radi pojačavanja učinkovitosti kohezijske politike i ostvarivanja tematskih ciljeva analizom razvojnih trendova na temelju članka 2. točke 3. podtočke (d);
2. U slučaju prekograničnog programa PEACE i unutar tematskog cilja promicanja socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svakog oblika diskriminacije, EFRR doprinosi i promicanju socijalne i ekonomske stabilnosti u dotičnim regijama, posebno djelovanjima za promicanje kohezije između zajednica.

POGLAVLJE III.

Programiranje

Članak 8.

Sadržaj, usvajanje i izmjene programa suradnje

1. Program suradnje sastoji se od prioriteta. Ne dovodeći u pitanje članak 59. Uredbe (EU) br. 1303/2013, prioriteta os odgovara tematskom cilju i sadrži jedan ili više prioriteta ulaganja tog tematskog cilja u skladu s člancima 6. i 7. ove Uredbe. Prema potrebi te radi povećanja njezinog utjecaja i učinkovitosti putem tematski koherentnog integriranog pristupa ostvarivanju ciljeva strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, prioriteta os u opravdanim slučajevima može kombinirati jedan ili više komplementarnih prioriteta ulaganja iz različitih tematskih ciljeva kako bi se ostvario najveći mogući doprinos tog prioriteta osi.

2. Program suradnje doprinosi strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast te ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i njime se utvrđuju:

(a) opravdanost izbora tematskih ciljeva, odgovarajućih prioriteta ulaganja i dodijeljenih financijskih sredstava, uzimajući u obzir Zajednički strateški okvir utvrđen u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1303/2013, na temelju analize potreba u okviru programskog područja kao cjeline te strategije odabrane kao odgovor na te potrebe, rješavajući, prema potrebi, poveznice koje nedostaju u prekograničnoj infrastrukturi, vodeći računa o rezultatima ex ante evaluacije provedene u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) br. 1303/2013;

(b) za svaku prioritetnu os osim tehničke pomoći:

i. prioriteta ulaganja i odgovarajući specifični ciljevi;

ii. kako bi se ojačala usmjerenost na rezultate programiranja, očekivani rezultati za specifične ciljeve i odgovarajući pokazatelji rezultata uz osnovnu vrijednost i ciljnu vrijednost, kvantificirane prema potrebi, u skladu s člankom 16.;

iii. opis vrste i primjera djelovanja kojima je namijenjena potpora u okviru svakog prioriteta ulaganja te njihova očekivanog doprinosa specifičnim ciljevima iz točke i., uključujući vodeća načela izbora operacija te, prema potrebi, utvrđivanje glavnih ciljnih skupina, specifičnih ciljnih područja i vrsta korisnika, planirano korištenje financijskih instrumenata i velike projekte;

iv. zajednički i specifični pokazatelji ostvarenja, uključujući kvantificiranu ciljnu vrijednost, za koje se očekuje da će doprinijeti rezultatima, u skladu s člankom 16., za svaki prioritet ulaganja;

v. utvrđivanje provedbenih koraka te financijskih pokazatelja i pokazatelja ostvarenja te, kad je prikladno, pokazatelja rezultata, koji će se koristiti kao ključne etape i ciljevi za okvir uspješnosti u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i Prilogom II. toj uredbi;

vi. prema potrebi, sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je nužno, mjere osnaživanja administrativnog kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnika te prema potrebi mjere za poboljšanje administrativnog kapaciteta partnera važnih za sudjelovanje u provedbi programa;

- vii. odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirna raščlamba sredstava iz programa;
- (c) za svaku prioritetnu os u vezi s tehničkom pomoći:
- i. specifični ciljevi;
- ii. očekivani rezultati za svaki specifični cilj te, gdje je to objektivno opravdano s obzirom na sadržaj djelovanja, odgovarajući pokazatelji rezultata, s osnovnom vrijednošću i ciljnom vrijednošću u skladu s člankom 16.;
- iii. opis djelovanja kojima je namijenjena potpora te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima iz točke i.;
- iv. pokazatelji ostvarenja za koje se očekuje da će doprinijeti rezultatima;
- v. odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirna raščlamba sredstava iz programa;

Točka ii. ne primjenjuje se kada doprinos Unije prioritetnoj osi ili osima koje se odnose na tehničku pomoć u programu suradnje ne premašuje 15 000 000 EUR;

- (d) plan financiranja koji sadrži sljedeće tablice (bez podjele po državama članicama sudionicama):
- i. tablicu u kojoj je u skladu s pravilima o sufinanciranju utvrđenima u člancima 60., 120. i 121. Uredbe (EU) br. 1303/2013 za svaku godinu naveden ukupni predviđeni iznos odobrenih financijskih sredstava za potporu iz EFRR-a;
- ii. tablicu u kojoj je za cijelo programsko razdoblje, za program suradnje i za svaku prioritetnu os naveden ukupni iznos odobrenih financijskih sredstava za potporu iz EFRR-a i nacionalno sufinanciranje. Za prioritetne osi koje kombiniraju prioritete ulaganja iz različitih tematskih ciljeva u tablici se navodi ukupni iznos odobrenih financijskih sredstava i nacionalnog sufinanciranja za svaki odgovarajući tematski cilj. Kad se nacionalno sufinanciranje sastoji od javnog i privatnog sufinanciranja, u tablici se prikazuje okvirna raščlamba između javnih i privatnih sastavnica. U njoj se za informativne potrebe prikazuje svaki doprinos trećih zemalja koje sudjeluju u programu i predviđeno sudjelovanje EIB-a;
- (e) popis velikih projekata za koje je predviđena provedba tijekom programskog razdoblja.

Komisija donosi provedbene akte u odnosu na nomenklaturu iz prvog podstavka točke (b) podtočke vii. i točke (c) podtočke v. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

3. Uzimajući u obzir sadržaj i ciljeve programa suradnje, u njemu se opisuje integrirani pristup teritorijalnom razvoju, uključujući u odnosu na regije i područja iz članka 174. stavka 3. UFEU-a, uzimajući u obzir sporazume o partnerstvu država članica sudionica te pokazujući na koji način taj program suradnje doprinosi ostvarivanju njegovih ciljeva i očekivanih rezultata, navodeći, prema potrebi, sljedeće:

- (a) pristup korištenju instrumenata lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice te načela za utvrđivanje područja u kojima će se provoditi;
- (b) načela za identificiranje urbanih područja u kojima se namjeravaju provesti integrirana djelovanja za održiv urbani razvoj i indikativne dodjele sredstava potpore EFRR-a za takva djelovanja;
- (c) pristup korištenju instrumenta integriranog teritorijalnog ulaganja navedenog u članku 11., osim u slučajevima obuhvaćenima točkom (b), te okvirna dodijeljena financijska sredstva iz svake prioritetne osi;
- (d) ako države članice i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena, doprinos planiranih intervencija u okviru programa suradnje tim strategijama, podložno potrebama programskog područja koje su utvrdile relevantne države članice i uzimajući u obzir, gdje je to primjenjivo, strateški važne projekte utvrđene tim strategijama.

4. Programom suradnje također se utvrđuju:

- (a) provedbene odredbe kojima se:
- i. određuje upravljačko tijelo, tijelo za ovjeravanje, prema potrebi, i tijelo za reviziju;
- ii. određuje tijelo ili tijela imenovana za izvršavanje zadaća kontrole;
- iii. određuje tijelo ili tijela imenovana kao odgovorna za izvršavanje zadaća revizije;
- iv. utvrđuje postupak za uspostavu zajedničkog tajništva;
- v. navodi sažeti opis upravljačkih i kontrolnih mjera;

- vi. navodi raspodjela obveza između država članica sudionica u slučaju financijskih korekcija koje nalaže upravljačko tijelo ili Komisija.
- (b) tijelo kojem Komisija vrši plaćanje;
- (c) djelovanja poduzeta za uključivanje partnera navedenih u članku 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pripremu programa suradnje i uloga tih partnera u pripremi i provedbi programa suradnje, uključujući i njihovo uključivanje u odbor za praćenje.
5. Programom suradnje utvrđuje se i sljedeće, uzimajući u obzir sadržaj sporazuma o partnerstvu te uzimajući u obzir institucionalni i pravni okvir država članica:
- (a) mehanizmi kojima se osigurava učinkovita koordinacija između EFRR-a, ESF-a, Kohezijskog fonda, EPFRR-a, EFPR-a te drugih instrumenata financiranja na nacionalnoj razini te na razini Unije, uključujući usklađivanje i moguće povezivanje s Instrumentom za povezivanje Europe na temelju Uredbe (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ENI-jem, EFR-om i IPA-om II kao i s EIB-om, uzimajući u obzir odredbe iz Priloga I. Uredbi (EU) br. 1303/2013 ako države članice i treće zemlje ili područja sudjeluju u programima suradnje koji uključuju korištenje odobrenih sredstava EFRR-a za najudaljenije regije i sredstava iz EFR-a, mehanizme usklađivanja na odgovarajućoj razini za omogućavanje djelotvorne koordinacije pri korištenju tih odobrenih sredstava i sredstava;
- (b) pregled procjene administrativnog opterećenja za korisnike i, gdje je potrebno, planirana djelovanja zajedno s indikativnim vremenskim okvirom za smanjenje administrativnog opterećenja.
6. Informacije koje se zahtijevaju u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom točkom (a), stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) podtočkama od i. do vii., stavkom 3. i stavkom 5. točkom (a) prilagođavaju se posebnom karakteru programâ suradnje u okviru članka 2. točke 3. podtočaka (b), (c) i (d).
- Informacije koje se zahtijevaju u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom točkom (e) i stavkom 5. točkom (b) ne uključuju se u programe suradnje u okviru članka 2. točke 3. podtočaka (c) i (d).
7. Prema potrebi i podložno valjano obrazloženoj ocjeni država članica njihove relevantnosti za sadržaj i ciljeve programa, svaki program suradnje uključuje opis:
- (a) posebnih djelovanja kojima se pri odabiru operacija u obzir uzimaju zahtjevi zaštite okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje posljedica klimatskih promjena i prilagodba istima, otpornost na katastrofe te prevencija rizika i upravljanje rizicima;
- (b) specifičnih djelovanja kojima se promiču jednake mogućnosti te sprečava svaka diskriminacija na temelju spola, rase ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom pripreme, osmišljavanja i provedbe programa suradnje, a posebno u pogledu pristupa financiranju, uzimajući u obzir potrebe različitih ciljnih skupina izloženih riziku od takve diskriminacije, a posebno zahtjeve osiguranja pristupa osobama s invaliditetom;
- (c) doprinosa programa suradnje promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena te, prema potrebi, mjera kojima se osigurava integracija rodne perspektive na razini programa i operativnoj razini.
- Točke (a) i (b) prvog podstavka ne primjenjuju se na programe suradnje iz članka 2. točke 3. podtočaka (b), (c) i (d).
8. U programima suradnje u okviru članka 2. točke 3. podtočaka (c) i (d) utvrđuje se korisnik ili korisnici te se može odrediti postupak dodjeljivanja.
9. Države članice sudionice i treće zemlje ili područja kada su prihvatili poziv za sudjelovanje u programu suradnje, pismeno potvrđuju svoj pristanak na sadržaj programa suradnje prije njegovog podnošenja Komisiji. Ovaj pristanak uključuje i obvezu svih država članica sudionica i, prema potrebi, trećih zemalja ili područja da osiguraju potrebno sufinanciranje za provedbu programa suradnje i, prema potrebi, obvezu financijskog doprinosa za treće zemlje ili područja.
- Odstupajući od prvog podstavka, u slučaju programa suradnje koji uključuju najudaljenije regije i treće zemlje ili područja, države članice u pitanju savjetuju se s dotičnim trećim zemljama ili područjima prije podnošenja programa suradnje Komisiji. U tom slučaju pristanci na sadržaj programa suradnje i mogući doprinosi trećih zemalja ili područja mogu se umjesto toga izraziti u formalno odobrenim zapisnicima sa savjetodavnih sastanaka s trećim zemljama ili područjima, ili u formalno odobrenim zapisnicima sa savjetovanja organizacija regionalne suradnje.
- ⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013, str. 129.).

10. Države članice sudionice i treće zemlje ili područja, kada su prihvatili poziv za sudjelovanje u programu suradnje, izrađuju nacrt programa suradnje u skladu s modelom koji je usvojila Komisija.

11. Komisija usvaja model iz stavka 10. provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

12. Komisija provedbenim aktima donosi odluku kojom se odobravaju svi elementi, uključujući i buduće izmjene, iz ovog članka, osim onih iz stavka 2. točke (b) podtočke vii., stavka 2. točke (c) podtočke v., stavka 2. točke (e), stavka 4. točke (a) podtočke i. i točke (c) te stavaka 5. i 7. ovog članka, koji ostaju odgovornost država članica sudionica.

13. Upravljačko tijelo priopćuje Komisiji svaku odluku kojom se mijenjaju elementi programa suradnje koji nisu obuhvaćeni odlukom Komisije iz stavka 12. u roku od mjesec dana od dana te odluke o izmjeni. U odluci o izmjeni navodi se datum njezina stupanja na snagu, koji nije raniji od datuma njezina donošenja.

Članak 9.

Zajednički akcijski plan

Ako se zajednički akcijski plan naveden u članku 104. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 provodi pod nadležnošću EGTS-a kao korisnika, osoblje zajedničkog tajništva programa suradnje i članovi skupštine EGTS-a mogu postati članovi upravljačkog odbora navedenog u članku 108. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Članovi skupštine EGTS-a ne čine većinu u tom upravljačkom odboru.

Članak 10.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) br. 1303/2013 može se provoditi u programima prekogranične suradnje pod uvjetom da je skupina za lokalni razvoj sastavljena od predstavnika najmanje dviju zemalja, od kojih je jedna država članica.

Članak 11.

Integrirana teritorijalna ulaganja

Za programe suradnje, posredničko tijelo za upravljanje integriranim teritorijalnim ulaganjem i njegovu provedbu, kako je navedeno u članku 36. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, pravno je tijelo uspostavljeno u skladu sa zakonodavstvom jedne od zemalja sudionica pod uvjetom da su ga osnovala tijela javne vlasti ili tijela iz najmanje dviju zemalja sudionica, ili je ono EGTS.

Članak 12.

Odabir operacija

1. Operacije u okviru programa suradnje odabire odbor za praćenje naveden u članku 47. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Navedeni odbor za praćenje može osnovati upravljački odbor koji djeluje pod njegovom odgovornošću za odabir operacija.

2. Operacije odabrane u okviru prekogranične i transnacionalne suradnje uključuju korisnike iz najmanje dviju zemalja sudionica, od kojih je najmanje jedan iz države članice. Operacija se može provesti u jednoj zemlji, pod uvjetom da se utvrde prekogranični i transnacionalni učinci i koristi.

Operacije u okviru međuregionalne suradnje iz članka 2. točke 3. podtočaka (a) i (b) uključuju korisnike iz najmanje triju zemalja, od kojih su dvije države članice.

Uvjeti navedeni u prvom podstavku ne primjenjuju se na operacije u okviru prekograničnog programa PEACE između Sjeverne Irske i pograničnih okruga Irske radi pružanja podrške miru i pomirbi, kako je navedeno u članku 7. stavku 2.

3. Neovisno o stavku 2., EGTS ili drugo pravno tijelo uspostavljeno u skladu sa zakonodavstvom jedne od zemalja sudionica može biti jedini korisnik operacije pod uvjetom da su ga osnovala tijela javne vlasti ili tijela iz najmanje dviju zemalja sudionica u slučaju prekogranične i transnacionalne suradnje, te iz najmanje triju zemalja sudionica u slučaju međuregionalne suradnje.

Pravno tijelo koje provodi financijski instrument ili krovni fond, prema potrebi, može biti jedini korisnik operacije i bez primjene zahtjeva u pogledu njegova sastava iz prvog podstavka.

4. Korisnici surađuju pri razvoju i provedbi operacija. Nadalje, surađuju pri osiguravanju osoblja ili financiranju operacija, ili pri jednom i drugom.

Kod operacija u programima uspostavljenima između najudaljenijih regija i trećih zemalja ili područja korisnici će biti dužni surađivati samo u dvama područjima navedenima u prvom podstavku.

5. Upravljačko tijelo za svaku operaciju vodećem ili jedinom korisniku daju dokument s uvjetima za podupiranje operacije, uključujući posebne zahtjeve za proizvode ili usluge koje treba dostaviti u sklopu operacije, financijski plan i rokove za izvršenje.

Članak 13.**Korisnici**

1. Ako postoje dva ili više korisnika za operaciju u programu suradnje, svi korisnici imenuju jednog od njih kao vodećeg korisnika.
2. Vodeći korisnik:
 - (a) utvrđuje mjere s drugim korisnicima u sporazumu koji se sastoji od odredbi kojima se, između ostalog, jamči dobro financijsko upravljanje sredstvima dodijeljenima toj operaciji, uključujući i mjere za povrat nepropisno isplaćenih iznosa;
 - (b) preuzima odgovornost za osiguravanje provedbe cijele operacije;
 - (c) osigurava da su izdaci koje predstavljaju svi korisnici nastali pri provedbi operacije i da odgovaraju aktivnostima koje su dogovorili svi korisnici, te da su u skladu s dokumentom kojeg osigurava upravljačko tijelo prema članku 12. stavku 5.;
 - (d) osigurava da je izdatke koje su predstavili drugi korisnici provjerio kontrolor ili kontrolori ako provjeru ne obavlja upravljačko tijelo u skladu s člankom 23. stavkom 3.
3. Ako u mjerama utvrđenima u skladu sa stavkom 2. točkom (a) nije drukčije naznačeno, vodeći korisnik osigurava da drugi korisnici primaju cjelokupni iznos doprinosa iz fondova što je brže moguće i u potpunosti. Nikakav se iznos ne odbija niti zadržava te se ne naplaćuju nikakva posebna davanja niti druga davanja s istovrsnim učinkom koji bi drugim korisnicima umanjili navedeni iznos.
4. Vodeći korisnici smješteni su u državi članici koja sudjeluje u programu suradnje. Međutim, države članice i treće zemlje ili područja koji sudjeluju u programu suradnje mogu se složiti da vodeći korisnik bude smješten u trećoj zemlji ili području koji sudjeluju u tom programu suradnje, pod uvjetom da se upravljačko tijelo uvjeri da vodeći korisnik može izvršavati zadaće iz stavaka 2. i 3. te da su ispunjeni zahtjevi za upravljanje, provjeru i reviziju.
5. Jedini korisnici moraju biti registrirani u državi članici koja sudjeluje u programu suradnje. Međutim, oni mogu biti registrirani i u državi članici koja ne sudjeluje u programu ako su zadovoljeni uvjeti navedeni u članku 12. stavku 3.

POGLAVLJE IV.

Praćenje i evaluacija**Članak 14.****Izvjешća o provedbi**

1. Upravljačko tijelo podnosi Komisiji godišnje izvješće o provedbi u skladu s člankom 50. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 do 31. svibnja 2016. i do istog datuma svake godine nakon toga do 2023., uključujući i tu godinu. Izvješće o provedbi podneseno 2016. obuhvaća financijske godine 2014. i 2015., kao i razdoblje između početnog datuma prihvatljivosti izdataka i 31. prosinca 2013.
 2. Za izvješća podnesena 2017. godine i 2019. godine, rok iz stavka 1. je 30. lipnja.
 3. Godišnja izvješća o provedbi sadržavaju podatke o:
 - (a) provedbi programa suradnje u skladu s člankom 50. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013;
 - (b) prema potrebi, napretku u pripremi i provedbi velikih projekata i zajedničkih akcijskih planova.
 4. U godišnjim izvješćima o provedbi podnesenima 2017. i 2019. godine navode se i procjenjuju potrebni podaci iz članka 50. stavka 4. odnosno 5. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i podaci navedeni u stavku 2. ovog članka, zajedno s podacima o sljedećem:
 - (a) napretku u provedbi evaluacijskog plana i popratnim mjerama za zaključke evaluacija;
 - (b) rezultatima mjera informiranja i oglašavanja provedenima u sklopu komunikacijske strategije;
 - (c) uključenosti partnera u provedbu, praćenje i evaluaciju programa suradnje.
- U godišnjim izvješćima o provedbi podnesenima 2017. i 2019. godine mogu se, podložno sadržaju i ciljevima svakog programa suradnje, navesti podaci o sljedećem i može se procijeniti sljedeće:
- (a) napredak u provedbi integriranog pristupa teritorijalnom razvoju, uključujući održiv urbani razvoj i lokalni razvoj pod vodstvom zajednice u okviru programa suradnje;

- (b) napredak u provedbi djelovanja kojima se jača kapacitet tijela vlasti i korisnika za upravljanje i korištenje EFRR-a;
- (c) prema potrebi, doprinos makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena;
- (d) posebna djelovanja za promicanje ravnopravnosti muškaraca i žena te za promicanje nediskriminacije, posebno pristup za osobe s invaliditetom, te dogovori provedeni u svrhu osiguranja integracije rodne perspektive u program suradnje i operacije;
- (e) djelovanja kojima se promiče održiv razvoj;
- (f) napredak u provedbi djelovanja u području društvenih inovacija;

5. Godišnja i konačna izvješća o provedbi sastavljaju se na osnovi modela koje usvaja Komisija provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

Članak 15.

Godišnji pregled

Godišnji pregledni sastanak organizira se u skladu s člankom 51. Uredbe (EZ) br 1303 /2013.

Ako se ne organizira godišnji pregledni sastanak u skladu s člankom 51. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013, godišnji pregled može se obaviti pisanim putem.

Članak 16.

Pokazatelji za cilj „Europska teritorijalna suradnja”

1. Zajednički pokazatelji ostvarenja, utvrđeni u Prilogu ovoj Uredbi, pokazatelji rezultata pojedinih programa i, prema potrebi, pokazatelji ostvarenja pojedinih programa koriste se u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1303 /2013 i člankom 8. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) podtočkama ii. i iv. te točkom (c) podtočkama ii. i iv. ove Uredbe.

2. Za zajedničke pokazatelje ostvarenja i pokazatelje ostvarenja pojedinih programa osnovne vrijednosti postavljaju se na nulu. Kumulativne kvantificirane ciljne vrijednosti za te pokazatelje utvrđuju se za 2023.

3. Za pokazatelje rezultata pojedinih programa, koji se odnose na prioritete ulaganja, za osnovne vrijednosti koriste se posljednji dostupni podaci, a ciljne se vrijednosti utvrđuju za 2023. Ciljne vrijednosti mogu se izraziti u smislu količine ili kvalitete.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 29. radi izmjene popisa zajedničkih pokazatelja ostvarenja određenih u Prilogu kako bi se izvršila prilagodbe, ondje gdje je to opravdano radi osiguravanja učinkovite procjene napretka u provedbi programa.

Članak 17.

Tehnička pomoć

Iznos sredstava iz EFRR-a dodijeljenih za tehničku pomoć ograničen je na 6 % ukupnog iznosa sredstava dodijeljenih programu suradnje. Za programe s ukupnim dodijeljenim iznosom sredstava koji ne prelazi 50 000 000 EUR, iznos sredstava EFRR-a dodijeljen za tehničku pomoć ograničen je na 7 % ukupnog dodijeljenog iznosa, ali nije manji od 1 500 000 EUR niti viši od 3 000 000 EUR.

POGLAVLJE V.

Prihvatljivost

Članak 18.

Pravila o prihvatljivosti izdataka

1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 29. za utvrđivanje posebnih pravila o prihvatljivosti izdataka za programe suradnje u odnosu na troškove osoblja, uredske i administrativne izdatke, putne troškove i troškove smještaja, troškove vanjskog stručnog mišljenja te troškove usluga i opreme. Komisija o delegiranim aktima, donesenima u skladu s člankom 29., istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće najkasnije 22. travnja 2014.

2. Ne dovodeći u pitanje pravila o prihvatljivosti koja su utvrđena u, ili se temelje na, člancima od 65. do 71. Uredbe (EU) br. 1303/2013, Uredbi (EU) br. 1301/2013, ovoj Uredbi ili delegiranom aktu iz stavka 1. ovog članka, država članica koja sudjeluje u odboru za praćenje uspostavlja dodatna pravila o prihvatljivosti izdataka za cjelokupni program suradnje.

3. Za pitanja koja nisu obuhvaćena pravilima o prihvatljivosti koja su utvrđena u, ili se temelje na, člancima od 65. do 71. Uredbe (EU) br. 1303/2013, Uredbi (EU) br. 1301/2013, u delegiranom aktu iz stavka 1. ovog članka ili u pravilima koja su zajednički uspostavile države članice sudionice u skladu sa stavkom 2. ovog članka, primjenjuju se nacionalna pravila države članice u kojoj je izdatak nastao.

Članak 19.

Troškovi osoblja

Troškovi osoblja operacije mogu se izračunati fiksnom stopom do najviše 20 % izravnih troškova koji nisu troškovi osoblja te operacije.

Članak 20.**Prihvatljivost operacija u programima suradnje ovisno o lokaciji**

1. Operacije u sklopu programa suradnje, podložno odstupanjima navedenima u stavcima 2. i 3., smještaju se u dio programskog područja koji obuhvaća područje Unije („Unijin dio programskog područja”).

2. Upravljačko tijelo može prihvatiti da se cijela operacija ili njezin dio provodi izvan Unijinog dijela programskog područja, pod uvjetom da su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) programsko područje ima korist od operacije;
 - (b) ukupni iznos koji je u okviru programa suradnje dodijeljen operacijama izvan Unijinog dijela programskog područja nije veći od 20 % potpore iz EFRR-a na programskoj razini ili od 30 % u slučaju programa suradnje u kojima Unijin dio programskog područja obuhvaća najudaljenije regije;
 - (c) obveze upravljačkih tijela i tijela za reviziju u vezi s upravljanjem, kontrolom i revizijom operacija ispunjavaju tijela nadležna za program suradnje ili tijela nadležna za program suradnje sklapaju sporazume s tijelima države članice ili treće zemlje ili područja u kojima se operacija provodi.
3. Za operacije koje se odnose na tehničku pomoć ili aktivnosti promoviranja i jačanje kapaciteta, izdaci mogu nastati izvan Unijinog dijela programskog područja, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz stavka 2. točaka (a) i (c).

POGLAVLJE VI.

Upravljanje, kontrola i određivanje**Članak 21.****Određivanje tijela**

1. Države članice koje sudjeluju u programu suradnje određuju za potrebe članka 123. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1303/2013 jedinstveno upravljačko tijelo; za potrebe članka 123. stavka 2. navedene uredbe jedinstveno tijelo za ovjeravanje; i za potrebe članka 123. stavka 4. navedene uredbe jedinstveno tijelo za reviziju. Upravljačko tijelo i tijelo za reviziju smješteni su u istoj državi članici.

Države članice koje sudjeluju u programu suradnje mogu odrediti upravljačko tijelo kao tijelo odgovorno i za obavljanje funkcija tijela za ovjeravanje. Takvim se određivanjem ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti u odnosu na primjenu financijskih korekcija među državama članicama sudionicama kako je utvrđeno u programu suradnje.

2. Tijelo za ovjeravanje prima plaćanja koje je izvršila Komisija i, u pravilu, izvršava plaćanja vodećem korisniku u skladu s člankom 132. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

3. Postupak određivanja upravljačkog tijela i, prema potrebi, tijela za ovjeravanje, naveden u članku 124. Uredbe (EU) br. 1303/2013, provodi država članica u kojoj je tijelo smješteno.

Članak 22.**Europska grupacija za teritorijalnu suradnju**

Države članice koje sudjeluju u programu suradnje mogu koristiti EGTS kako bi mu povjerile nadležnost za upravljanje tim programom suradnje ili njegovim dijelom, posebno tako da na njega prenesu nadležnosti upravljačkog tijela.

Članak 23.**Funkcije upravljačkog tijela**

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 4. ovog članka, upravljačko tijelo programa suradnje obavlja funkcije utvrđene u članku 125. Uredbe br. 1303/2013.

2. Upravljačko tijelo, nakon savjetovanja s državama članicama i trećim zemljama koje sudjeluju u programu suradnje, uspostavlja zajedničko tajništvo.

Zajedničko tajništvo pomaže upravljačkom tijelu i odboru za praćenje u obavljanju njihovih funkcija. Zajedničko tajništvo također obavješćuje potencijalne korisnike o mogućnostima financiranja u okviru programa suradnje te pomaže korisnicima u provedbi operacija.

3. Ako je upravljačko tijelo EGTS, provjere u skladu s člankom 125. stavkom 4. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013 provodi upravljačko tijelo ili se one provode pod njegovom nadležnošću, barem za one države članice i treće zemlje ili područja iz kojih dolaze članovi koji sudjeluju u EGTS-u.

4. Ako upravljačko tijelo ne provodi provjere u skladu s člankom 125. stavkom 4. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1303/2013 u cijelom programskom području ili ako upravljačko tijelo ne provodi provjere, ili ako se one ne provode pod njegovom nadležnošću, za one države članice i treće zemlje ili područja iz kojih dolaze članovi koji sudjeluju u EGTS-u u skladu sa stavkom 3., svaka država članica, ili svaka treća zemlja ili područje kada su prihvatili poziv za sudjelovanje u programu suradnje, imenuje tijelo ili osobu nadležnu za provođenje takvih provjera u odnosu na korisnike na svojem području („kontrolor(i)").

Kontrolori navedeni u prvom podstavku mogu biti ista tijela koja su nadležna za provođenje takvih provjera za operativne programe u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” ili, u slučaju trećih zemalja, za provođenje usporedivih provjera u sklopu instrumenata vanjske politike Unije.

Upravljačko tijelo uvjerava se da je troškove svakog korisnika koji sudjeluje u programu provjerio imenovani kontrolor.

Svaka država članica osigurava da se troškovi korisnika mogu provjeriti u roku od tri mjeseca od kada je dotični korisnik podnio dokumente.

Svaka država članica, ili svaka treća zemlja kada je prihvatila poziv za sudjelovanje u programu suradnje, odgovorna je za provjere koje se provode na njezinom državnom području.

5. Kada se isporuka sufinanciranih proizvoda ili usluga može provjeriti samo u vezi s cijelom operacijom, provjeru provodi upravljačko tijelo ili kontrolor države članice u kojoj je smješten vodeći korisnik.

Članak 24.

Funkcije tijela za ovjeravanje

Tijelo za ovjeravanje programa suradnje obavlja funkcije utvrđene u članku 126. Uredbe (EZ) br1303 /2013.

Članak 25.

Funkcije tijela za reviziju

1. Države članice i treće zemlje koje sudjeluju u programu suradnje mogu ovlastiti tijelo za reviziju za izravno izvršavanje funkcija predviđenih u članku 127. Uredbe (EU) br. 1303/2013 na cijelom području obuhvaćenom programom suradnje. One određuju kada u pratnji tijela za reviziju treba biti revizor države članice ili treće zemlje.

2. U slučajevima kada tijelo za reviziju nema ovlaštenje iz stavka 1., pomaže mu grupa revizora koja se sastoji od predstavnika svake države članice ili treće zemlje koja sudjeluje u programu suradnje i koja izvršava funkcije predviđene u članku 127. Uredbe (EU) br. 1303/2013. Svaka država članica, ili svaka treća zemlja kada je prihvatila poziv za sudjelovanje u programu suradnje, odgovorna je za revizije koje se obavljaju na njezinom državnom području.

Svaki je predstavnik iz svake države članice ili treće zemlje koja sudjeluje u programu suradnje odgovoran za pružanje činjeničnih elemenata o izdacima na svojem državnom području, koji su potrebni tijelu za reviziju za provedbu ocjenjivanja.

Grupa revizora utvrđuje se u roku od tri mjeseca od donošenja odluke o odobrenju programa suradnje. Izrađuje svoj poslovnik, a njome predsjedava tijelo za reviziju za program suradnje.

3. Revizori su funkcionalno neovisni o kontrolorima koji provode provjere u skladu s člankom 23.

POGLAVLJE VII.

Sudjelovanje trećih zemalja u programima transnacionalne i međuregionalne suradnje

Članak 26.

Uvjeti provedbe za sudjelovanje trećih zemalja

Primjenjivi uvjeti provedbe programa u vezi s financijskim upravljanjem, kao i programiranjem, praćenjem, evaluacijom i kontrolom sudjelovanja trećih zemalja putem doprinosa iz sredstava IPA-e II ili ENI-a za programe transnacionalne i međuregionalne suradnje određuju se u relevantnom programu suradnje te također, prema potrebi, u sporazumu o financiranju između Komisije, vlada dotičnih trećih zemalja i države članice koja je domaćin upravljačkom tijelu relevantnog programa suradnje. Uvjeti provedbe programa sukladni su pravilima kohezijske politike Unije.

POGLAVLJE VIII.

Financijsko upravljanje

Članak 27.

Proračunske obveze, plaćanja i povrati sredstava

1. Potpora iz EFRR-a programima suradnje isplaćuje se na jedinstveni račun te ne postoje nacionalni podračuni.

2. Upravljačko tijelo osigurava da vodeći ili jedini korisnik vrate sve iznose koji su isplaćeni kao rezultat nepravilnosti. Korisnici vraćaju vodećem korisniku sve iznose koji nisu propisno isplaćeni.

3. Ako vodeći korisnik ne uspije osigurati povrat sredstava od drugih korisnika ili ako upravljačko tijelo ne uspije osigurati povrat sredstava od vodećeg ili jedinog korisnika, država članica ili treća zemlja na čijem je državnom području dotični korisnik smješten ili je, u slučaju EGTS-a, tamo registriran, vraća upravljačkom tijelu bilo koje iznose nepropisno isplaćene tom korisniku. Upravljačko tijelo nadležno je za vraćanje dotičnih iznosa u opći proračun Unije u skladu s raspodjelom odgovornosti među državama članicama sudionicama kako je utvrđeno u programu suradnje.

Članak 28.**Korištenje eura**

Odstupajući od članka 133. Uredbe (EU) br. 1303/2013, izdatke koji su nastali u drugoj valuti osim eura korisnici preračunavaju u eure na temelju mjesečnog računovodstvenog tečaja Komisije važećeg u mjesecu tijekom kojeg je taj izdatak:

- (a) nastao;
- (b) podnesen na provjeru upravljačkom tijelu ili kontroloru u skladu s člankom 23. ove Uredbe; ili
- (c) prijavljen vodećem korisniku.

Odabrana metoda navodi se u programu suradnje i primjenjuje se na sve korisnike.

Preračunavanje provjerava upravljačko tijelo ili kontrolor u državi članici ili trećoj zemlji u kojoj je korisnik smješten.

POGLAVLJE IX.

Završne odredbe**Članak 29.****Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 16. stavka 4. i članka 18. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji od 21. prosinca 2013. do 31. prosinca 2020.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 16. stavka 4. i članka 18. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
R. ŠADŽIUS

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 16. stavka 4. i članka 18. stavka 1. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 30.**Prijelazne odredbe**

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak niti na izmjenu, uključujući potpuno ili djelomično ukidanje, pomoći koju je Komisija odobrila na temelju Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ili bilo kojeg drugog propisa koji se primjenjuje na tu pomoć na dan 31. prosinca 2013. Ta uredba odnosno takav drugi primjenjivi propis dosljedno tome nastavljaju se primjenjivati nakon 31. prosinca 2013. na tu pomoć ili dotične operacije do njihova zatvaranja. Za potrebe ovog stavka, pomoć obuhvaća operativne programe i velike projekte.

2. Zahtjevi za primanje pomoći podneseni ili odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1080/2006 prije 1. siječnja 2014. ostaju važeći.

Članak 31.**Preispitivanje**

Europski parlament i Vijeće preispituju ovu Uredbu do 31. prosinca 2020. u skladu s člankom 178. UFEU-a.

Članak 32.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci 4, 27. i 28. primjenjuju se s učinkom od 1. siječnja 2014.

PRILOG

ZAJEDNIČKI POKAZATELJI OSTVARENJA ZA CILJ „EUROPSKA TERITORIJSKA SURADNJA“

	JEDINICA	NAZIV
Proizvodno ulaganje		
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju potporu
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju financijsku potporu osim bespovratnih sredstava
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju nefinancijsku potporu
	poduzeća	Broj novih poduzeća koja primaju potporu
	poduzeća	Broj poduzeća koja sudjeluju u prekograničnim, transnacionalnim ili međuregionalnim istraživačkim projektima
	organizacije	Broj istraživačkih institucija koje sudjeluju u prekograničnim, transnacionalnim ili međuregionalnim istraživačkim projektima
	EUR	Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori poduzećima (bespovratna sredstva)
	EUR	Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori poduzećima (sredstva koja nisu bespovratna)
	ekvivalent punom radnom vremenu	Porast zapošljavanja u poduzećima koja primaju potporu
Održivi turizam	posjeti po godini	Povećanje očekivanoga broja posjeta mjestima kulturne i prirodne baštine i znamenitostima koji primaju potporu
Infrastruktura informacijskih i komunikacijskih tehnologija	kućanstva	Dodatna kućanstva koja imaju širokopojasni pristup od najmanje 30 Mbps
Transport		
Željeznička infrastruktura:	kilometri	Ukupna dužina novih željezničkih linija
		od toga: TEN-T
	kilometri	Ukupna dužina obnovljenih ili nadograđenih željezničkih linija
		od toga: TEN-T
Cestovna infrastruktura	kilometri	Ukupna dužina novoizgrađenih cesta
		od toga: TEN-T
	kilometri	Ukupna dužina obnovljenih ili nadograđenih cesta
		od toga: TEN-T
Gradski prijevoz	kilometri	Ukupna dužina novih ili unaprjeđenih tramvajskih linija i linija gradske podzemne željeznice
Unutarnji plovni putovi	kilometri	Ukupna dužina novih ili unaprjeđenih unutarnjih plovnih putova
Okoliš		
Kruti otpad	tona/godina	Dodatni kapacitet recikliranja otpada

	JEDINICA	NAZIV
Opskrba vodom	osobe	Povećanje u broju stanovnika koji imaju pristup poboljšanoj opskrbi vodom
Pročišćavanje otpadnih voda	ekvivalent u broju stanovnika	Povećanje u broju stanovnika koji koriste poboljšani sustav pročišćavanja otpadnih voda
Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom	osobe	Broj stanovnika koji imaju korist od mjera zaštite od poplave
	osobe	Broj stanovnika koji imaju korist od mjera zaštite od šumskih požara
Obnova zemljišta	hektari	Ukupna površina obnovljenog zemljišta
Priroda i biološka raznolikost	hektari	Površina staništa koja primaju potporu kako bi postigla bolje stanje očuvanosti
Istraživanja, razvoj		
	ekvivalent punom radnom vremenu	Broj novih istraživača u subjektima koji primaju potporu
	ekvivalent punom radnom vremenu	Broj istraživača koji rade u poboljšanim objektima istraživačke infrastrukture
	poduzeća	Broj poduzeća koja surađuju s istraživačkim ustanovama
	EUR	Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori u projektima inovacije ili istraživanja i razvoja
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju potporu radi uvođenja proizvoda koji su novost na tržištu
	poduzeća	Broj poduzeća koja primaju potporu radi uvođenja proizvoda koji su novost u ponudi poduzeća
Energija i klimatske promjene		
Obnovljiva energija	MW	Dodatni kapacitet proizvodnje obnovljive energije
Energetska učinkovitost	kućanstva	Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije
	kWh/godina	Smanjenje godišnje potrošnje primarne energije u javnim zgradama
	korisnici	Broj novih korisnika energije spojenih na pametne mreže
Smanjenje stakleničkih plinova	ekvivalent u tonama CO ₂	Procijenjeno godišnje smanjenje stakleničkih plinova
Socijalna infrastruktura		
Skrb o djeci i obrazovanje	osobe	Kapacitet infrastrukture za skrb o djeci ili obrazovanje koja prima potporu
Zdravlje	osobe	Stanovništvo obuhvaćeno poboljšanim zdravstvenim uslugama
Posebni pokazatelji urbanog razvoja		
	osobe	Broj stanovnika koji žive u područjima koja imaju integriranu strategiju urbanog razvoja
	četvorni metri	Stvoreni ili obnovljeni otvoreni prostor u urbanim područjima

	JEDINICA	NAZIV
	čtvorni metri	Izgrađene ili renovirane javne ili komercijalne zgrade u urbanim područjima
	stambene jedinice	Obnovljene stambene jedinice u urbanim područjima
Tržište rada i usavršavanje ⁽¹⁾		
	osobe	Broj sudionika u inicijativama prekogranične mobilnosti
	osobe	Broj sudionika u zajedničkim lokalnim inicijativama zapošljavanja i zajedničkom osposobljavanju
	osobe	Broj sudionika u projektima kojima se promiče ravnopravnost spolova, jednake mogućnosti i socijalna uključenost preko granica.
	osobe	Broj sudionika u programima zajedničkog obrazovanja i osposobljavanja s ciljem podrške zapošljavanju mladih, mogućnostima obrazovanja i višem i strukovnom obrazovanju preko granica

⁽¹⁾ Informacije o sudionicima se prema potrebi će se raščlanjivati prema njihovom statusu na tržištu rada, navodeći jesu li „zaposleni”, „nezaposleni”, „dugo nezaposleni”, „neaktivni” ili „neaktivni i ne obrazuju se niti stručno osposobljavaju”.

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni članka 6. Uredbe o EFRR-u, članka 15. Uredbe o ETS-u te članka 4. Uredbe o Kohezijskom fondu

Europski parlament i Vijeće primaju na znanje jamstvo Komisije zakonodavnom tijelu EU-a da zajednički pokazatelji učinka za Uredbu o EFRR-u, Uredbu o ETS-u i Uredbu o Kohezijskom fondu, a koji će biti uvršteni u prilog svakoj od navedenih uredbi, predstavljaju ishod dugotrajnog postupka pripreme u kojem su sudjelovali stručnjaci za ocjenjivanje iz Komisije i iz država članica te da se za navedene pokazatelje načelno očekuje da će ostati stabilni.
